

sedam dana u svijetu

- **BRUXELLES** Postignut dogovor o uspostavi kriznoga fonda za pomoć zemljama eurozone. Čelnici članica EZ-a donijeli su sporazum u ponedjeljak 10. svibnja nakon dugotrajnih pregovora i nakon prethodnih konzultacija s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF). Fond će imati na raspolaganju 750 milijarda eura, od čega 60 milijarda daje Europska komisija, 440 milijarda zemlje članice eurozone, a 250 MMF. Do brze reakcije zemalja eurozone došlo je nakon nasilnih prosvjeda u Grčkoj i strahovanja da bi »grčki sindrom« mogao zahvatiti još neke europske zemlje. Strah je urodio padom eura i potresom na svjetskom tržištu kapitala. No mjere imaju i svoje žrtve. Nezadovoljstvo Nijemaca što će njihova zemlja prednjačiti u spašavanju Grčke izrazili su, primjerice, birači u njemačkoj saveznoj državi Sjevernoj Rajni-Vestfaliji, gdje je vladajuća koalicija kancelarke Angele Merkel doživjela poraz na lokalnim izborima i prijeti joj gubitak podrške u gornjem domu parlamenta.
- **BLEIBURG** Predsjednica Hrvatske vlade Jadranka Kosor odala počast blajburškim žrtvama, u povodu skore obljetnice njihova stradanja, u ponedjeljak 10. svibnja.
- **WASHINGTON** Američki predsjednik Barack Obama odmrznuo prijedlog civilnoga nuklearnog sporazuma s Rusijom, u ponedjeljak 10. svibnja. Sporazum predviđa razmjenu tehnologija, opreme i materijala, a trebao bi vrijediti 30 godina. Američka strana je zamrznuo njegovu ratifikaciju zbog ruske intervencije u Gruziji 2008. godine, a bitnim poboljšanjem odnosa među dvjema stranama (najava Rusije da bi mogla podržati sankcije Iranu, potpisivanje START-a) stvoreni su uvjeti za ponovno pokretanje procesa ratifikacije.
- **IRAK** U više napada ubijeno gotovo 100 ljudi, u ponedjeljak 10. svibnja. Napadi su se događali po cijeloj zemlji, a najgori je bio onaj u Hilli, gdje je ubijeno 55 osoba. Istoga je dana Irački ured za očuvanje starina priopćio da iskapanje i krađa umjetničkih predmeta još iz sumerskoga razdoblja poprima sve veće razmjere, osobito u pokrajini Nasiriji.
- **FILIPINI** Održani predsjednički izbori, Benigno Aquino gotovo siguran pobjednik. Izbori su održani u ponedjeljak 10. svibnja, a sin nekadašnje predsjednice Corazon Aquino bio je, prema privremenim rezultatima, u nadmoćnom vodstvu. Izbori su bili povezani s nasiljem. U ponedjeljak su poginule četiri osobe, a u nedjelju pet.
- **SKOPLJE** Prosvjedovalo nekoliko tisuća Albanaca, u ponedjeljak 10. svibnja. Prosvjednici su izrazili nezadovoljstvo zbog navodnog diskriminacijskog odnosa prema Albancima u Makedoniji, koji se očituje u presudama Albancima vezanima uz sukobe 2001. godine.
- **BRUXELLES** Ponovno otvorene sve europske zračne luke, objavila je u ponedjeljak 10. svibnja europska organizacija za zračnu plovidbu Eurocontrol. Zbog nove snažne erupcije islandskoga vulkana u četvrtak 6. svibnja bio je prekinut zračni promet u velikom dijelu Europe, napose u Španjolskoj, Portugalu i Francuskoj.
- **MOSKVA-BERLIN** Proslavljen Dan pobjede nad fašizmom, hrvatski predsjednik Ivo Josipović sudjelovao na proslavi u Moskvi, u nedjelju 9. svibnja. U vojnoj paradi u Moskvi sudjelovalo je više od 10.000 vojnika i oko 1.000 vojnika članica NATO-a. U Njemačkoj je Dan pobjede službeno proslavljen u subotu. Kancelarka Angela Merkel u toj je prigodi pozvala na borbu protiv antisemitizma i nijekanja holokausta.
- **PAKISTAN** Američka bespilotna letjelica usmrtila najmanje 10 pobunjenika, u nedjelju 9. svibnja. Napad se dogodio na sjeveru pokrajine Vaziristana.
- **NEW ORLEANS** Propao pokušaj zaustavljanja curenja nafte iz bušotine u Meksičkom zaljevu, u subotu 8. svibnja. Naime, tvrtka British Petroleum, koja se priznala odgovornom za nesreću, pokušala je zatvoriti rupu nekom vrstom metalnog zvona, ali je pokušaj zbog tehničkih problema propao. Svaki dan iz bušotine iscuri gotovo 800.000 litara sirove nafte.
- **KABUL** Afganistanski talibani najavili pojačane napade na vojnike NATO-a i općenito na strance, priopćenjem objavljenim u subotu 8. svibnja. No afganistanski ministar obrane Abdul Rahim Vardak izrazio je sumnju u sposobnost talibana za takve napade.
- **RUSIJA** U sibirskom rudniku poginulo 30 rudara. Prva eksplozija metana dogodila se u rudniku ugljena »Raspadskaja« u oblasti Kemerov u subotu 8. svibnja. A kad su se u oku spustile spasilačke ekipe, došlo je, u nedjelju 9. svibnja, do druge eksplozije.
- **PEKING** Na jugu Kine poplave i bujice odnijele 65 života i izazvale veliku materijalnu štetu, objavile su kineske vlasti u subotu 8. svibnja.
- **RAMALA** Započeli neizravni palestinsko-izraelski pregovori, uz posredovanje SAD-a, obznanio je glavni palestinski pregovarač Saeb Erekat u petak 7. svibnja. Izraelski premijer Benjamin Netanyahu izjavio je da uspostava mira neće biti moguća bez izravnih pregovora te poželio da se što prije prijeđe u tu fazu. Početak neizravnih pregovora plod je dugotrajnih napora američkog izaslanika za Bliski istok Georgea Mitchella.
- **LONDON** Konzervativci pobijedili, ali ne dovoljno za samostalno sastavljanje vlade, na izborima održanima u četvrtak 6. svibnja. U Velikoj Britaniji se takva situacija, da pobjednici ne mogu samostalno sastaviti vladu, posljednji put dogodila 1974. godine. U međuvremenu su i konzervativci i laburisti pregovarali s trećeplasiranom Liberalnom strankom Nicka Clegga koja je na izborima doživjela najveći uspon.
- **ATENA** Unatoč nasilju s kobnim posljedicama grčki parlament prihvatio zakon o mjerama štednje, u četvrtak 6. svibnja. Tisuće su prosvjednika pred parlamentom izrazile svoje nezadovoljstvo mjerama koje su EU i MMF postavili kao uvjet da bi Grčka dobila 110 milijarda eura pomoći. Dan ranije prosvjedi su bili nasilni te su imali tragični završetak. Nakon sukoba s policijom mladi i nasilni prosvjednici u glavnome su gradu Molotovljevim koktelima zapalili jednu banku u kojoj su izgorjele tri osobe.
- **NEW YORK** Stalne članice Vijeća sigurnosti »ozbiljno zabrinute« Iranom te žele Bliski istok bez nuklearnog naoružanja. SAD, Rusija, Velika Britanija, Francuska i Kina potpisale su u srijedu 5. svibnja na konferenciji o reviziji primjene Sporazuma o sprečavanju širenja nuklearnog naoružanja zajedničku izjavu u kojoj se od Irana traži da odmah ispuni sve međunarodne obveze. No Bliski istok bez nuklearnog naoružanja podrazumijevao bi da se Izrael odrekne svojega nuklearnog arsenala.

INTERVJU

Uz Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija: Dr. Daniel Arasa,

Branimir Stanić

Ove godine papa Benedikt XVI. svoju je poruku za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija, naslovio »Svećenik i pastoral u digitalnom svijetu: novi mediji u službi Riječi«. Digitalni je svijet izazov ne samo za društvo nego i za Crkvu koja u njemu traži mogućnosti evangelizacije, načine djelovanja, putove prilagođavanja. Da to nije samo fraza, svjedoči sve više inicijativa i istraživanja koje Crkva sa svojim institucijama provodi na tome području. U tom kontekstu teško je zaobići dr. Daniela Arasu, profesora s Papinskoga sveučilišta Svetoga Križa u Rimu, rođenoga 1971. godine u Barceloni. Godine 1994. postigao je bakalaureat u novinarstvu, 1999. u teologiji, radio je prije toga tri godine kao agencijski novinar Europske tiskovne agencija (Španjolska). Godine 2001. magistrirao je u SAD-u, a 2007. doktorirao je na sveučilištu na kojemu sada predaje i na kojemu je koordinator na Fakultetu institucionalnih komunikacija. Ponašanje se bavi istraživanjem online religijske komunikacije, o čemu svjedoči i ove godine objavljeno dubinsko istraživanje o komunikacijskim aktivnostima institucija Katoličke Crkve, koje je obuhvatilo petnaest slučajeva. Sada radi na vjerojatno najvećem istraživanju korištenja suvremenih tehnologija među svećenicima diljem svijeta.

Positivno prema digitalnim tehnologijama

■ Sudionik ste velikoga istraživanja o korištenju informacijskih i komunikacijskih tehnologija, posebno interneta, među svećenicima u Katoličkoj Crkvi. Možete li nam predstaviti to istraživanje i možda podijeliti s nama već sad neke rezultate?

DR. ARASA: Riječ je o istraživanju koje smo nazvali PICTURE (eng. slika, op. a.), što je akronim za »Priest's ICT use in their Religious Experience«, kojim smo željeli istražiti kako svećenici Katoličke Crkve diljem svijeta koriste informacijske i komunikacijske tehnologije, posebno internet. Čitavo istraživanje vodio je Odjel za proučavanje korištenja novih medija u edukaciji sa Sveučilišta u Luganu u Švicarskoj u suradnji sa školom crkvenih komunikacija Papinskoga sveučilišta Svetoga Križa iz Rima, a potporu projektu dala je i Kongregacija za kler.

Naše je istraživanje sveučilišni doprinos Svećeničkoj godini koju je proglasio papa Benedikt XVI, i to iz znanstvene i akademske perspektive. Istraživanje je zapravo pokazalo opravdanost velikoga zanimanja koje Katolička Crkva pokazuje za digitalne medije, posebice u posljednje dvije poruke pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih

komunikacija, a i papa Ivan Pavao II. prethodno se osvrtao na nove tehnologije. U anketnom istraživanju sudjelovalo je gotovo 5.000 svećenika koji predstavljaju oko 1,2% ukupnoga broja svećenika, kojih je u svijetu 408.000. Rezultati koje će istraživanje iznjedrati nisu zanimljivi samo zbog toga što će pokazati kako svećenici diljem svijeta razumiju i prihvaćaju nove medije, već bi trebali pridonijeti boljemu oblikovanju crkvenoga online komuniciranja.

Završili smo s prikupljanjem podataka sredinom veljače i sada ih analiziramo. Završne rezultate objavit ćemo do lipnja na službenoj mrežnoj stranici istraživanja, www.pictureproject.info. Svi koje zanimaju rezultati slobodno se mogu na toj stranici i registrirati. U svakom slučaju, već se sada mogu anticipirati neki zaključci, no treba napomenuti da cilj istraživanja nije prebrojavati postotke svećenika koji se služe internetom i novim tehnologijama, već pokazati kako se njima služe.

Rezultati su pokazali da oko 50% ispitanih svećenika tjedno koriste internet u pripremanju propovijedi, a ovisno od zemalja iz kojih svećenici dolaze, između 10 i 15% koriste u tu svrhu internet dnevno. Također, oko 60% svećenika koriste internet u studijske svrhe. Recimo, samo ti podaci

»Rezultati su pokazali da oko 50% ispitanih svećenika tjedno koriste internet u pripremanju propovijedi, a ovisno o zemljama iz kojih svećenici dolaze, između 10 i 15% koriste u tu svrhu internet dnevno. Također, oko 60% svećenika koriste internet u studijske svrhe.«

pokazuju koliko je važno da katoličke online inicijative ponude svećenicima kvalitetne digitalne izvore.

No, istraživanje je pokazalo i da svećenici internet koriste vrlo malo u svome osobnom duhovnom životu: oko 35% internet nikad ne koristi za molitvu, iako ga 15% svećenika koristi svakodnevno u moljenju časoslova, čitanja evanđelja i dr. Što se tiče pastoralnih aktivnosti, zanimljivim će se pokazati kako se svećenici slu-

že internetom u stvaranju društvenih zajednica i davanju duhovnih savjeta. Zaključno, može se reći da je istraživanje pokazalo izrazito pozitivan stav prema digitalnim tehnologijama i njihovim mogućnostima, ne ignorirajući pritom i opasnosti koje ih prate.

Napredak između volontiranja i plaćanja

■ Katolička Crkva treba nove tehnologije - što je očito. Znači li to da Crkva treba više radnih mjesta u tome području? Što je ključ u dobroj ravnoteži između volontiranja i plaćenoga posla? Što su Vaša dosadašnja istraživanja pokazala?

DR. ARASA: Napredak crkvene online komunikacije ne može se temeljiti samo na volontiranju. Volonteri su, dakako, važni i potrebni, posebice u područjima gdje se komunikacijske aktivnosti u povojima. Ipak, potrebna je profesionalizacija, a profesionalizacija zahtijeva formaciju, a formacija zahtijeva financijske izvore i vrijeme. Znam da neki od čitatelja Glasa Koncila ove moje riječi mogu smatrati previše »teoretskima«, nerealnima, nešto što je izrečeno iz vrlo ugodne pozicije nekoga tko ne upravlja izravno komunikacijskim aktivnostima. Ipak, insistiram na ovome što govorim. Jasno je da svaka institucija treba balansirati između troškova i pronalazaanja prihoda, no tu se pokazuje upravo kreativnost odgovornih za crkvene medije. Naprimjer, kako crkvene internetske stranice koriste sponzore? Uvjeren sam da postoji mnogo tvrtka s dobrim vrijednostima koje su sposobne pomagati Crkvi u njezinim komunikacijskim inicijativama. Usto, današnje digitalne tehnologije dopuštaju da se uz smanjenje troškova aktivno komunicira s javnošću. Dopustite mi spomenuti samo dva primjera: promocija katoličkih sadržaja u sustavima tražilica na internetu i pametno korištenje mailing lista, kao što to čini agencija »Zenit«.

■ Profesor ste na jednome od najvažnijih crkvenih fakulteta za društvene komunikacije. Prema Vašem iskustvu na sveučilištu, vidite li potrebu da katolički bogoslovni fakulteti diljem svijeta osnuju posebne odjele na kojima će educirati teologe, laike, u području (novih) medija? Ako ti fakulteti odgajaju vjeroučitelje u školama, župama, ako školuju glazbenike, duhovnike..., trebamo li možda posebne odjele za »crkveno komuniciranje«?

DR. ARASA: Zahvaljujem Vam na komplimentima za naše sveučilište, premda smatram da je ono tek na početku svoje povijesti te da je pred nama još dalek put.

Svatko svoj dio posla treba odraditi najbolje što zna i umije. Teološke škole moraju dobro poučavati razli-

Svećenici u online i offline pastoralu

■ Svećenici su u svojoj službi često »okupirani« izravnim pastoralom: služenjem misa, podučavanjem, sakramentima, susretima... i mnogima vrijeme nije najbolji prijatelj za ostale aktivnosti. Može li se, u tom kontekstu, govoriti o paradoksu: da se korištenjem novih tehnologija, posredovanjem kojih se može naviještati i približavati riječ Božja, zapravo povećava fizička udaljenost između hijerarhije i vjernika? Koliko korištenje novih tehnologija ide na štetu izravnoga pastoralu?

DR. ARASA: Iako se čini da je riječ o opravdanom pitanju, ono zapravo počiva na pogrešnoj premisi po kojoj je ono što je »fizičko« nešto stvarno, a digitalno »virtualno«. Danas, u visokom tehnološkom okruženju, chat, kupovanje, »skidanje s interneta« i raspravljanje jesu realnost jer se

događaju u sadašnjosti. To dakako ne znači da bi svećenici svoje aktivnosti trebali svesti samo na online pastoral. Zapravo, susreti sa zajednicom, podjeljivanje i primanje sakramenata zahtijeva osobne susrete. Treba međutim promicati i online i offline aktivnosti. Dopustite mi reći i sljedeće. Na korištenje mnoštva mogućnosti koje nudi internet kler je osobno pozvan i odgovoran. Sve što svećenik radi, trebalo bi biti u skladu sa svećeničkim identitetom službenika Božjeg koji kao takav treba služiti za opće dobro ljudi i približavati ih Bogu. U tom smislu, svećenička bi savjest trebala voditi svećenika u odlučivanju kada je pravi trenutak za korištenje interneta, a kada je pravi trenutak za fizički susret s ljudima. Osobni kontakt, posjet bolesniku, podjeljivanje sakramenata - uvijek će zahtijevati fizičku prisutnost, ali i internetom se može doći do mnoštva ljudi i biti na putu njihova vjerskog sazrijevanja.

profesor na Papinskom sveučilištu Svetoga Križa u Rimu, govori o komuniciranju Crkve novim tehnologijama

čite discipline zbog kojih su nastale, kao što to mnoge čine: Sveto pismo, moral, fundamentalnu teologiju, liturgiku, crkvenu povijest, kanonsko pravo i tako dalje. Jasno, itekako je potreban teološki pogled na komunikaciju te interdisciplinarni pristup, kao što smo to pokušali učiniti na Papinskom sveučilištu Svetoga Križa u Rimu, i to se pokazalo izvrsnim. Doista, naš program nudi različite predmete u četiri različita područja: najprije teologiju, filozofiju i kanonsko pravo, potom slobodna umijeća, treća je komunikacija u općem smislu te četvrta - institucionalna komunikacija.

Rekao bih da je komunikologija vrlo praktična disciplina. Teologija komunikacije je važna, no danas je hitno potrebno praktično za rad pripremati crkvene glasnogovornike i ostale odgovorne osobe za crkveno komuniciranje. Oni moraju znati kako mediji funkcioniraju, koja su njihova ograničenja i zastranjenja, gdje se krije njihova snaga. Kako bismo to doista omogućili, uz redoviti studij organizirali smo seriju profesionalnih seminara na kojima se sastaju osobe iz Crkve zadužene za komuniciranje, koje dolaze s raznih krajeva svijeta kako bi izmjenjivali iskustva. Posljednji seminar održan je o temi »Crkveno komuniciranje: dijalog i identitet«, na kojemu se, uz ostalo, mnogo govorilo o skandalima povezanim sa seksualnim zlostavljanjima. Moj je dojam, nakon svega, izrazito pozitivan, pogotovo nakon što je opće mišljenje sudionika da je Papa u čitavoj situaciji u komuniciranju pokazao primjer, kako Crkvi, tako i društvu u cjelini.

■ Što od crkvenih medija očekuju vjernici, a što novinari?

DR. ARASA: Vjernici svakako očekuju potvrdu svojega vjerovanja. Katoličke mrežne stranice mogu ponuditi opsežnu dokumentaciju i objašnjenja crkvenoga nauka i morala, posebno u odnosu na važne životne aspekte, kao što su brak, profesionalna etika, obitelj, odgoj i tako dalje. Vjernost i pobožnost mogu biti njegovane i kroz ostale brojne medije, potpomo-gnute današnjim naglim razvojem multimedijalnih oblika; katoličke bi internetske stranice trebale davati prave informacije. Crkveni mediji, napose internet, omogućuju vjernicima dobivanje katoličkoga stava o mnogim pitanjima, omogućuju čuti što Papa naučava, a da se pritom njegov nauk ne prenosi kroz sekularne medije. I, treba znati da internetske stranice katoličkih institucija mogu, unatoč različitim pristupima, imati ciljeve koji se nadopunjuju.

Ako govorimo o novinarima, također je teško generalizirati. Očito, svaki od njih ima osobni pogled, ukuse, sklonosti i ciljeve. U susretima s mnoštvom novinara koji prate religiju otkriva se, unatoč kritizmu, da velika većina novinara smatra da je Crkva posljednjih godina napravila velik korak u razvoju svojih komunikacija. To ne znači da oni smatraju da su stranice katoličkih institucija savršene. Mnogi i dalje prigovaraju da te stranice ne odgovaraju njihovim potrebama. Evo konkretnoga primjera: Novinar bi želio primati različite dokumente (propovijedi, priopćenja, poruke) unaprijed kako bi imao vremena pročitati ih i objaviti čim ti dokumenti postanu javni. Mnogi crkveni uredi za komunikaciju ne nude tu mogućnost.

»Ne kritizirajte nas, pomognite nam!«

Također se događa da mnogi novinari nemaju religijsku formaciju; oni nisu *a priori* puni predrasuda ili agre-

Profesionalnost je prvi korak

sivni prema Crkvi, ali unatoč tomu dolazi do određenoga jaza u izvještavanju o Crkvi. Dio posla osoba koje su u Crkvi zadužene za komuniciranje i informiranje upravo je premošćivanje toga jaza, one se trebaju truditi tako plasirati informacije da Crkva bude jasnija, da objašnjava, upućuje na pozadinu, upozorava na bitno. Poslužiti ću se onim što je jedan talijanski novinar rekao crkvenim službenicima: »Ne kritizirajte nas, pomognite nam!« Upravo je zbog toga naš fakultet pokrenuo seminare za novinare koji žele naučiti što je doista Crkva i za što se zauzima. Radi se o seminarima na kojima predaju crkveni stručnjaci iz različitih polja, a da nema straha od »evangelizacij-

skog« pristupa. Usredotočili smo se da u prijateljskom i iskrenom okruženju detaljno objašnjavamo crkvene stavove o različitim pitanjima, kao što je globalna ekonomija, istraživanja na matičnim stanicama, međureligijski dijalog, Crkva i znanost te brojna druga područja. Već je u rujnu sljedeći seminar, a ako je tko zainteresiran, više može saznati na adresi: www.church-communication.net.

Omogućiti da jezik ne bude težak

■ Na nedavno održanom seminaru »Identitet i dijalog« na Vašem sveučilištu moderirali ste raspravu »Razumijevanje i objašnjava-

nje Crkve: iskustva novinara koji prate Vatikan.« Razumiju li mediji Crkvu? Kako poboljšati odnos Crkva-mediji? Ili, možda je ključno pitanje žele li novinari doista razumjeti Crkvu?

DR. ARASA: Kad je novinar kojeg sam maloprije spomenuo rekao »nemojte nas kritizirati, pomognite nam!«, to se dogodio upravo tijekom seminara o kojemu ste govorili. Nitko ne može nijekati da neki mediji imaju ideološke predrasude prema Crkvi. Ali, općenito govoreći, novinari pokušavaju svoj posao napraviti najbolje što mogu. Osobe koje s javnošću komuniciraju iz Crkve, trebaju razumjeti da novinari često rade pod pritiscima: pritišću ih rokovi, pomanjkanje

vremena i prostora. Ako im prekasno ponudimo informaciju, s teškim eklezijalnim ili teološkim jezikom, ne možemo se kasnije žaliti da su loše informirali javnost o nama. Stoga, prvi je korak u poboljšanju odnosa biti dobar profesionalac: Ako od njih očekujemo da budu profesionalni, mi im u tome moramo biti primjer. Drugo, novinarima informacije trebaju biti na raspolaganju kako bi imali prigodu izvještavati točno i iskreno o Crkvi. To znači, primjerice, da osobe iz Crkve zadužene za komunikaciju moraju biti dostupne i izvan radnoga vremena svojih ureda.

U svakom slučaju, također je potrebno razumjeti da se ciljevi crkvenih osoba i novinara često ne podudaraju. Određena razina neslaganja je normalna, što bi mogao biti uvod u treći savjet: Budite strpljivi! Profesionalno odrađen posao, s ljubavlju i dobrotom, uvijek se dugoročno isplati.

Crkva može ispričati tisuće dobrih priča

■ Imate li dojam da su za Crkvu ponekad mnogo važniji necrkveni mediji nego crkveni? Odnosno, smatrate li da je uzaludno gubiti vrijeme i snagu u demantiranju laži i neistina u nekim medijima nakon što je šteta već učinjena? Kako naći pravu mjeru između defenzivnoga i ofenzivnoga djelovanja?

DR. ARASA: Pitanja koja ste otvorili dotiču mnoga različita područja i teško je na njih ukratko odgovoriti. Uvjeren sam da je apsolutno važno imati i promicati medije u vlasništvu Crkve, ali sam isto tako uvjeren, što više, da bi katolici pojedinačno trebali kršćanskim svjedočenjem sudjelovati i u necrkvenim, svjetovnim medijima. Ondje, radeći kao novinari s ljudima drugih vjerovanja ili s onima koji nisu religiozni, trebali bi davati svjedočanstvo kršćanske vjere i pridonošiti općemu dobru.

Što se tiče neistinitoga izvještavanja o Crkvi, to je već pitanje kriznoga komuniciranja. Ukratko, nema dvojbe da istinu treba uvijek braniti. Ako je tko izrekao laži ili lažno optužio Crkvu, osobe iz Crkve mjerodavne za komuniciranje trebale bi uvijek mirno reći što je istina i objasniti je, ali čvrsto i odlučno. Ozbiljni i poštenu novinari ispraviti će pogrešku ako su pogriješili. Stoga je defenzivni položaj potreban. Iako nikad u potpunosti, ta se defenziva ponekad može preduhitriti ako Crkva u svojem komuniciranju ima proaktivan pristup. Pri tome mislim da Crkva može ispričati tisuće dobrih i zanimljivih priča, naprimjer njezino djelovanje među onima koji pate od AIDS-a, s gladnima, neželjenom djecom, siromašnima... Trebamo naučiti predstaviti svoje djelovanje, ispričati brojne priče na zanimljiv, atraktivan i kreativan način. ■

Publika ne prihvaća olako autoritativne pristupe

■ Internetske stranice Svete Stolice i njezine ostale »medijske aktivnosti« mogu možda biti uzor i za Crkvu na biskupijskim razinama. No, neki smatraju da biskupije ne slijede Svetu Stolicu u tom uzoru. Gdje dolazi do problema?

DR. ARASA: S jedne strane, položaj Svete Stolice je poseban i ne može se samo tako primijeniti na druge lokalne stvarnosti. Naime, Vatikan se obraća međunarodnoj publici, dok biskupije lokalnoj. S druge strane, ne volim govoriti o problemima, radije o prigodama. Jasno je da u crkvenom komuniciranju nije sve najbolje, o čemu svjedoči i aktualna »kriza«. Crkvi mora biti jasno da današnja publika ne prihvaća olako autoritativne pristupe. Osobe iz Crkve koje komuniciraju s javnošću moraju naučiti, i to s kreativnošću, kako komunicirati istinu a da se ne dobije dojam da se ta istina nameće. To doista

zahtijeva jasnu komunikacijsku strategiju i konsenzus, što se nije uvijek događalo. Takav pristup trebao bi se moći primijeniti i na lokalne Crkve. Smatram da mnogi biskupi i ostali vjerski vođe shvaćaju da trebaju imati savjetnike za komuniciranje s javnošću, no to treba primijeniti i u praksi. Ovdje se vraćam na ono što sam ranije rekao: Za to je potrebna formacija i ulaganje u tu formaciju.

■ Trebaju li se crkveni (internetski) mediji natjecati sa sekularnima, naprimjer sa žutim tiskom? Je li moguće da crkveni mediji budu popularniji od »popularnih«?

DR. ARASA: Katolički mediji imaju svoj identitet. Oni bi trebali biti alternativa onome što nude svjetovni mediji, koja neće uvijek biti u suprotnosti već će se nadopunjavati. Kriteriji kojima se vode novinari u svjetovnim medijima ne podudaraju se uvijek s gledištem koje je važno i za katoličke medije. Zadaća

je osoba koje komuniciraju s javnošću iz Crkve da važne stvari učine »bitnima« kako bi ih svjetovni mediji uočili, o njima pisali i govorili. To, da se razumijemo, nisu spinovi već primjena novinarskih pravila i načela i u crkvenoj komunikaciji. Katolički čitatelji, slušatelji i gledatelji koriste i sekularne i crkvene medije. Više nego što bi se trebali boriti za specifičnu publiku, katolički bi se mediji trebali boriti za zauzimanje ispravnoga stava u medijima. To je osobito važno u internetskom svijetu. Pazite, devedeset posto internetskih korisnika koji traže odgovor na neke odgovore upisuju pitanja u internetske tražilice, posebno Google. Pitam se kako je na internetu prisutan katolički stav o pobačaju, eutanaziji, bioetici, obitelji, odgoju... U tome se smislu može govoriti o natjecanju: biti prvi koji će ponuditi odgovor, što, konkretno, znači biti među prvih deset rezultata na tražilici Google kad korisnik postavi neko pitanje.